

عنوان: تاثیر تحریک شنوایی بر روند ارتقای سطح هوشیاری بیماران مبتلا به آسیب‌های ضربه‌ای مغز مرکز آموزشی درمانی امام خمینی تبریز

نام دانشجو: افسانه اصغری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد - پرستاری

استاتید راهنما: دکتر وحید زمان زاده- علی رضا محجل اقدم

استاد مشاور: -

شماره پایان‌نامه: ۲۱۳

مقدمه: آسیب‌های ضربه‌ای شایع‌ترین علت مرگ و میر افراد ۴۴-۱ ساله و سومین علت مرگ و میر همه سنین می‌باشد. از بین آسیب‌های ضربه‌ای، آسیب‌های ضربه‌ای وارد به سر، بیشترین درصد مرگ و میر را به خود اختصاص داده و همچنین مسئول ایجاد اختلالات شدید جسمی، روانی و اجتماعی در افراد، به خصوص سن فعال جامعه بوده و به تبع آن هزینه‌های هنگفتی را به جامعه تحمیل می‌کند. با گذشت زمان و پیشرفت علم پزشکی، تلاش‌های تیم درمانی از نجات جان بیماران به سوی توانبخشی آنان سوق پیدا کرده است. از بین درمان‌های مختلفی که برای توانبخشی این بیماران صورت گرفته، تحریکات حسی، به خصوص تحریکات شنوایی از اهمیت خاصی برخوردار بوده و در مطالعات گوناگون اثر تحریکات حسی و شنوایی بر روند بهبود این بیماران بررسی شده است که گاه نتایج مختلف و ضد و نقیض در این میان دیده می‌شود. بنابراین در مطالعه حاضر سعی شده است اثر تحریک شنوایی بر روند ارتقای سطح هوشیاری این بیماران بررسی شود.

روش کار و مواد: در مطالعه حاضر تاثیر تحریک شنوایی سازماندهی شده بر روی ۱۱ بیمار با آسیب‌های ضربه‌ای مغز که در مرکز آموزشی درمانی امام خمینی تبریز (۸۶-۸۷) بستری شده بودند بررسی شده است. در این مطالعه هر بیمار در ۳ دوره ۲ هفته‌ای پایه، مداخله و پیگیری مورد بررسی قرار گرفته و در دوره مداخله هر روز یک ساعت تحریک شنوایی برای بیماران اجرا شد. مقادیر گلاسگو کوما، روزانه و نوار مغزی نیز در پایان هر دوره بررسی و مقایسه شدند. البته در این مطالعه مقادیر همودینامیکی بیمار (تعداد ضربان قلب، تعداد تنفس و فشار خون) نیز به عنوان هدف فرعی، روزانه بررسی و مقایسه گردیدند. برای تفسیر یافته‌ها از نرم افزار آماری SPSS 11.5 و همچنین برای تفسیر نوار مغزی بیماران از تفسیر کیفی داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج مطالعه نشان داد که علی‌رغم افزایش سطح هوشیاری بیماران، تحریک شنوایی سازمان‌دهی شده تاثیر آماری معنی‌داری بر افزایش نمره گلاسگو کوما بیماران نداشته است. تفسیر کیفی نوار مغزی بیماران نیز نشان داد که از ۱۱ بیمار مورد بررسی تنها ۴ بیمار با دریافت تحریک، در نوار مغزی خود تغییرات مثبت نشان داده و بدون دریافت آن تغییرات منفی پیدا کردند. نوار مغزی اکثریت این بیماران با گذشت زمان بدون توجه به تحریک شنوایی، تغییرات مثبت داشته و به سوی امواج طبیعی سوق پیدا کرده است که این تغییرات مثبت بیشتر در لوب‌های تمپورال و اکسی‌پیتال بوده است. در بررسی اهداف فرعی نیز نتایج نشان داد که تحریک شنوایی بر روی تعداد ضربان قلب، تعداد تنفس و فشار خون سیستمولیک تاثیر آماری معنی‌داری نداشته است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مطالعه به نظر می‌رسد انجام تحریکات شنوایی سازمان‌دهی شده علی‌رغم اینکه بر نمره گلاسگو کوما بیماران تاثیر معنی‌داری نداشته است ولی در تمایل امواج نوار مغزی به سوی امواج طبیعی و همچنین در مقادیر همودینامیکی بیماران موثر می‌باشد.

کلمات کلیدی: آسیب ضربه‌ای مغز، تحریک شنوایی، سطح هوشیاری، نمره گلاسگو کوما، نوار مغزی